

Dina barns rättigheter - nationella minoriteter och minoritetsspråk i förskolan

Förskolans utbildning

Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för barnens förståelse för olika språk och kulturer, inklusive de nationella minoriteternas språk och kulturer. Alla förskolor ska bidra till att skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kulturer.

Barn som tillhör de nationella minoriteterna ska stödjas i sin språkutveckling i sitt nationella minoritetsspråk och främjas i sin utveckling av en kulturell identitet. Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla både det svenska språket och det egna nationella minoritetsspråket.

Tillhör du någon av Sveriges nationella minoriteter?

Du avgör själv om du tillhör någon eller några av de nationella minoriteterna. Det handlar om vilken grupp du identifierar dig med och känner samhörighet med.

Nationella minoriteter

Det finns fem erkända nationella minoriteter i Sverige som har speciella rättigheter kopplade till språk och kultur: **judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar**.

Gemensamt är att de har befolkat Sverige under lång tid samt att de utgör grupper med en uttalad samhörighet. Det finns även en religiös, språklig eller kulturell tillhörighet och en vilja att behålla sin identitet.

Nationella minoritetsspråk

I Sverige finns det fem erkända nationella minoritetsspråk: **jiddisch, romani chib, samiska, finska och meänkieli**.

Inom språken romani chib, samiska och meänkieli finns olika varieteter som också utgör ett erkänt nationellt minoritetsspråk.

Vilka rättigheter har du?

Samhället har ett ansvar för att de nationella minoritetsspråken ska kunna fortleva, utvecklas och föras vidare till nästa generation. Förskolan har ett särskilt ansvar att skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kulturer.

I förskolans uppdrag ingår att stödja barnets språkliga och kulturella utveckling utifrån minoritetsspråk och tillhörighet. Förskolan ska också lägga grunden för alla barns förståelse för de nationella minoriteternas språk och kulturer.

Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk

Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk innebär i korthet följande rättigheter:

- All offentlig verksamhet har ett särskilt ansvar för att skydda och främja ditt språk och din kultur. Göteborg Stad ska ta fram mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete.
- Du har rätt till information om minoritetslagstiftningen, förskolans ansvar och dina rättigheter.
- Ditt barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket ska främjas särskilt.
- Göteborgs Stad ska ge dig, som tillhör någon eller några av de nationella minoriteterna, möjlighet till inflytande i egna frågor och så långt det är möjligt samråda i sådana frågor.
- Göteborgs Stad ska särskilt främja ditt barns möjligheter till inflytande och samråd i frågor som berör dem och anpassa formerna för detta till deras förutsättningar.
- Göteborgs Stad ska under vissa förutsättningar kommunicera med dig på finska.
- Göteborgs Stad ska under vissa förutsättningar kommunicera med dig på meänkieli och samiska om det finns personal som kan dessa nationella minoritetsspråk.
- Rättigheter för förskola och annan pedagogisk verksamhet på de nationella minoritetsspråken finska, meänkieli eller samiska regleras från och med den 1 januari 2019 i skollagen.

Förstärkta rättigheter för finska

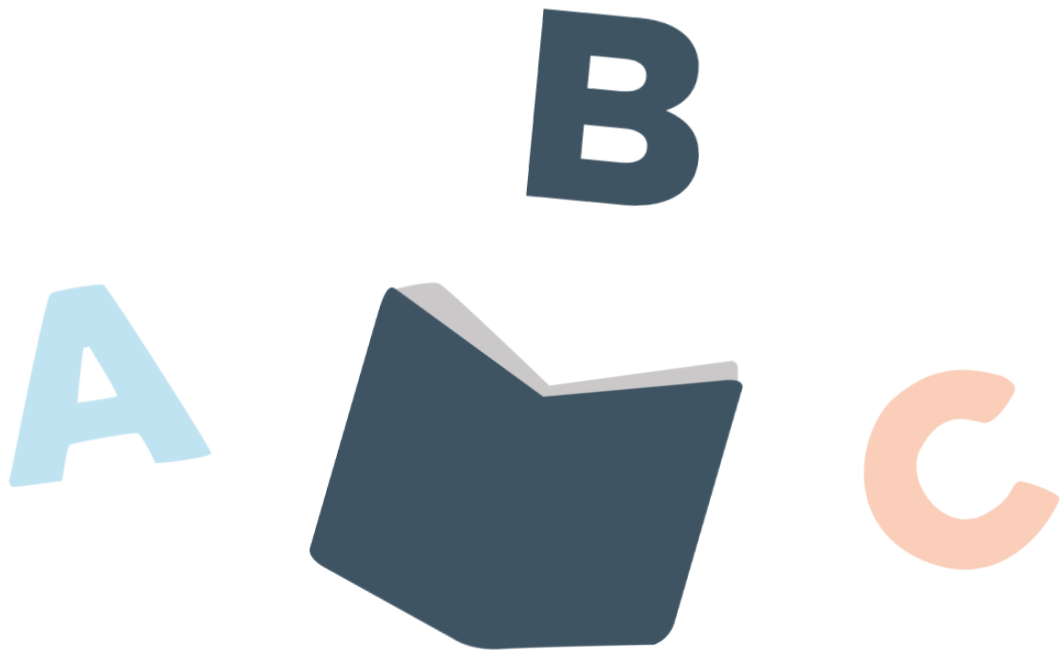
I Göteborg har du rätt till en förskola där hela eller en väsentlig del av utbildningen är på finska.

Anledningen till det är för att Göteborg Stad ingår i finskt förvaltningsområde. Det finns även förvaltningsområden för samiska och meänkieli (Göteborgs Stad ingår inte i dem). Om en kommun ingår i ett område ska de erbjuda förskola där hela eller en väsentlig del av utbildningen är på minoritetsspråket.

För mer information se folder "*Dina barns förstärkta rättigheter till finska i förskolan.*"

Alla nationella minoritetsspråk ska skyddas och främjas

Svenska är huvudspråk i Sverige. Men barn som tillhör en nationell minoritet har rätt att lära sig, utveckla och använda sitt minoritetsspråk. Göteborgs Stad har, enligt språklagen, ett ansvar för att skydda och främja de nationella minoritetsspråken.

Vill du att ditt barn lär sig om sin nationella minoritet och sitt språk?

Prata med personalen eller rektorn på din förskola om du önskar att ditt barn får stöd i sin språkutveckling på minoritetsspråket samt utveckling av sin kulturella identitet. Barnet behöver inte kunna tala det nationella minoritetsspråket.

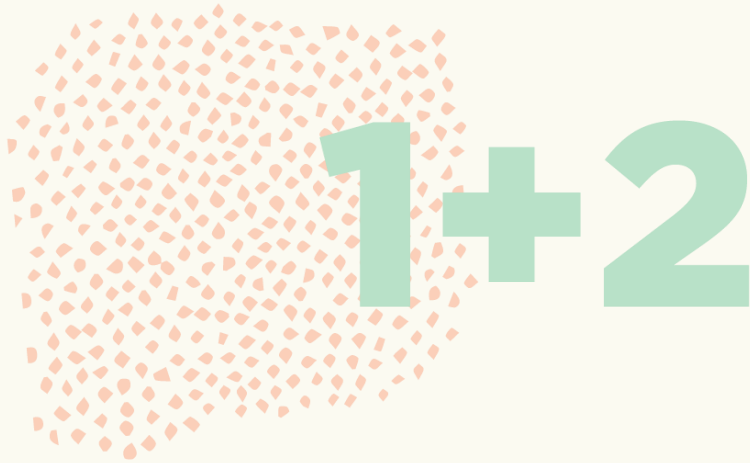
Läs mer

Lagar och läroplan

- [Lagen \(2009:724\) om nationella minoriteter och minoritetsspråk](#)
- [Språklagen \(2009:600\)](#)
- [Skollag \(2010:800\)](#)
- [Läroplan för förskolan, Lpfö 18](#)
(sök efter "[Översättningar av förskolans läroplan, Lpfö 18](#)")
- [Lag \(2018:1197\) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter](#)
(barnkonventionen)

Webbsidor

- www.skolverket.se
(sök efter "[Nationella minoriteter i förskolan](#)"
[Rätt till förskola nationella minoritetsspråk](#)" och "[Flerspråkighet i förskolan](#)")
- www.minoritet.se
- www.goteborg.se
(sök efter "[finskt förvaltningsområde](#)" eller "[om nationella minoriteter](#)")
- www.goteborg.se/suomeksi

Kontakt

Telefon: 031-365 09 60

E-post: forskoleforvaltningen@forskola.goteborg.se

Om lagen

Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk kom 2010 och stärktes genom nya bestämmelser 2019. År 2019 skrivs även förstärkningar in i skollagen och läroplanen för förskolan, Lpfö 18, för att skydda och främja Sveriges nationella minoriteter och nationella minoritetsspråk.

Riksdagen har bestämt vilka grupper som har erkänts som nationella minoriteter. Detta skedde i samband med att Sverige 1999 anslöt sig till Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter och den europeiska stadgan om landsdels- eller minoritetsspråk. Skyddet av nationella minoriteter är en viktig del av skyddet av mänskliga rättigheter.